

НЯКОИ ПРОБЛЕМИ НА ДОГОВОРА ЗА ЗАЕМ ПРИ РЕВИЗИЯ НА ФИЗИЧЕСКО ЛИЦЕ.

Недялко Петров¹

Анотация

Настоящото изследване има за цел да разгледа съществените въпроси, свързани с договора за заем за потребление на парични средства при ревизиите, извършвани на физически лица. Установяването на получени в заем средства е един от основните проблеми в тези производства. Изследването разглежда основните характеристики на договора за заем за потребление и тяхно отражение в ревизионното производство, като се взема отношение по съществени практически въпроси. Обръща се внимание на характера на ГДД по чл. 50 от ЗДДФЛ и нейната доказателствена стойност.

Ключови думи: ревизия на физическо лице, договора за заем за потребление, годишна данъчна декларация.

Summary

This study aims to examine the substantive issues related to the loan agreement for the use of cash between individuals regarding audits by the NRA. Proving borrowed funds is a major problem in these proceedings. The study examines the main characteristics of the loan agreement between individuals and their effect in the audit proceedings, as well as taking up a position on some significant practical issues.

Key words: audit of individuals, loan agreement, annual income tax

¹ Задочен докторант по Административно право и административен процес в Юридически факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“.

I. Накратко за договора за заем за потребление.

В настоящия пункт накратко ще бъдат разгледани основните характеристики на договора за заем за потребление, които са от съществено значение за изследването.

Съгласно разпоредбата на чл. 240, ал. 1 от ЗЗД, с договора за заем заемотателят предава в собственост на заемателя пари или други заместими вещи, а заемателят се задължава да върне заетата сума или вещи от същия вид, количество и качество. Договорът за заем за потребление е реален договор. Той се счита за сключен не от момента, в който между страните е постигнато съгласие, а от момента, в който въз основа на постигнатото съгласие заемотателят предаде на заемателя заемната сума или заместими вещи. Парите или заместимите вещи се предават на заемателя за потребление, поради това ЗЗД изрично посочва, че те преминават в негова собственост. Следва да се има предвид, че с оглед разпоредбата на чл. 78, ал. 1 от ЗС, дори заемотателят да не е бил собственик на парите или вещите, то след предаването им на заемателя, последният става техен собственик и може да се разпорежда с тях както намери за добре².

Договорът за заем е неформален - неговата валидност не е поставена в зависимост от спазването на определена форма. За да е валиден договора за заем е напълно достатъчно постигнатото между страните съгласие и предаването в собственост на заемателя на парите или вещите. Нито гражданското законодателство (ЗЗД), нито данъчното (ЗДДФЛ), нито пък друг нормативен акт, поставят действителността на договора за заем за потребление в зависимост от съставянето на какъвто и да е било нарочен документ за обективирането на договора за заем или на факта на предаването на заемната сума от заемотателя на заемателя. Разбира се, от гражданскоправна гледна точка, по отношение на доказването следва да се съобрази и чл. 164, ал. 1, т. 3 от ГПК, съгласно която разпоредба, свидетелски показания се допускат във всички случаи, освен ако се отнася за установяване на договори на стойност, по-голяма от 5 000 лв., освен ако са сключени между съпрузи или роднини по права линия, по сребрена линия до

² Кожухаров, А.Г. „Облигационно право. Отделни видове облигационни отношения”, С., Университетско издателство „Св. Климент Охридски”, 2002, ISBN 954-632-058-7.

четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. Същата норма обаче касае само и единствено доказването, но не и действителността на договора.

Договорът за заем за потребление е поначало безвъзмезден, една съществена характеристика, що се отнася до ревизионните производства, която ще бъде разгледана подробно по-долу.

II. Проблеми на договора за заем за потребление в ревизионното производство.

С оглед характера на настоящото изложение, при всяко посочване на договор за заем по-долу, следва да се разбира договор за заем за потребление на парични средства.

1. Необходимост от представяне на документи.

Както бе посочено по-горе, договорът за заем за потребление е реален, неформален договор и **за неговата действителност не се изисква съставянето на нарочен документ (било договор или разписка)**. Решението, дали да бъде съставен документ или друго някакво доказателство за фактическото предаване на заемната сума е предоставено на свободната воля на страните. Данъчното законодателство не изисква физическите лица, които са страни по договор за заем, да съставят такива документи и с оглед последващото установяване на произхода на паричните средства. В тази насока, в хода на ревизионното производство, потвърждаването на предоставен заем е допустимо да бъде извършено с писмени обяснения от заемотателя по реда на чл. 57 от ДОПК. Съгласно чл. 57, ал. 2, т. 2 от ДОПК, писмени обяснения от трети лица се допускат за установяване на факти и обстоятелства за доказването на които законът изисква писмен документ, ако документът е загубен или унищожен не по вина на ревизираното лице или третото лице, **както и за установяването на факти и обстоятелства, за доказването на които законът не изисква писмен документ**. Във връзка с последното, трябва да се съобразят и разпоредбите на чл. 57, ал. 4 от ДОПК във връзка с § 1, т. 3, б. "а" от ДР на ДОПК, според които обясненията на третите лица се преценяват с оглед на всички други данни, и като се вземе предвид тяхната заинтересованост от изхода на ревизията, съответно качеството им на свързани субекти с ревизираното лице.

При така изложеното, ако в хода на ревизионното производство заемодателят е дал писмени обяснения по реда на чл. 57 от ДОПК, то същите следва да се разглеждат и преценят във връзка и с оглед на всички други данни и доказателства. При наличието на такива обяснения, приходния орган не би следвало да продължава да търси и изисква писмени доказателства за фактите и обстоятелства, във връзка с които са представени тези обяснения. Изложеното по-горе съвсем не следва да се тълкува в смисъл, че писмените обяснения на ревизираното лице като заемател и на третото лице като заемодател, във всеки случай са напълно достатъчни за установяване наличието на заемно правоотношение. Същите обаче безспорно следва да бъдат надлежно обсъдени както в ревизионния доклад, така и в ревизионния акт и ако ревизиращият орган не приеме същите за достатъчни доказателства за получен от ревизираното лице заем, то в тази насока трябва да се изложат подробни мотиви.

2. Деклариране на предоставените/получените заеми в ГДД по чл. 50 от ЗДДФЛ.

2.1. В ЗДДФЛ все пак е залегнало изискването получените и предоставените парични заеми да бъдат декларирани в ГДД по чл. 50 от ЗДДФЛ. Това изискване е в сила от 01.01.2010 г., като бе въведено с §67 от ПЗР на Закона за държавния бюджет на Република България за 2010 г./отм./, като нова разпоредба на чл. 50, ал. 1, т. 5 от ЗДДФЛ. Нормата задължава местните физически лица да декларират в ГДД по чл. 50 от ЗДДФЛ, предоставените/получените парични заеми, както следва:

а) непогасената част от предоставените парични заеми през данъчната година, ако размерът им общо надхвърля 10 000 лв.;

б) непогасените към края на данъчната година остатъци от предоставени през същата и през предходните пет данъчни години парични заеми, ако размерът на тези остатъци общо надхвърля 40 000 лв.;

в) непогасената част от получените парични заеми през данъчната година, ако размерът им общо надхвърля 10 000 лв., с изключение на получените кредити, предоставени от кредитни институции по смисъла на Закона за кредитните институции;

г) непогасените към края на данъчната година остатъци от получени през същата и през предходните пет данъчни години парични заеми, с изключение на получените кредити, предоставени от кредитни институции по смисъла на Закона за кредитните институции, ако размерът на тези остатъци общо надхвърля 40 000 лв.

Като се съобрази, че предмет на регулиране от ЗДДФЛ са обществените отношения, свързани с облагането на доходите на физическите лица, а получените в заем средства не съставляват доход по смисъла на чл. 10 от ЗДДФЛ и съответно не подлежат на облагане с пряк данък, то очевидно, целта на законодателя е била да задължи данъчните субекти да декларират придобити парични суми извън тези които съставляват облагаем доход по смисъла на чл. 10 от ЗДДФЛ. Последното е наложено именно с оглед възможността тези суми да бъдат разглеждани и вземани предвид при наличието на данни за извършени от лицето разходи, които надхвърлят получените доходи.

2.2. Разбира се, декларирането на заема в ГДД по чл. 50 от ЗДДФЛ, не следва да се въздига в абсолютна предпоставка за признаване на получени по него средства като налични у ревизираното лице. Дори полученият заем да не е бил деклариран, то ако в хода на ревизионното производство се установи фактическо предоставяне на заемната сума от заемодателя на заемателя, то няма основание същата сума да не бъде включена като разполагаема в паричния поток на ревизираното лице. В този случай лицата, които не са декларирали получаването и предоставянето на парични заеми носят административнонаказателна отговорност (чл. 80а от ЗДДФЛ).

2.3. Различен обаче следва да е подхода при паричните заеми, декларирани в ГДД по чл. 50 от ЗДДФЛ. В случаите, в които ревизираното лице е посочило, че е получило паричен заем и същият е **надлежно деклариран в ГДД** за годината през която е получен, то този заем следва да се отчете и заемната сума да бъде включена в паричния поток за съответния период. Последното се налага от характера на ГДД по чл. 50 от ЗДДФЛ.

Годишната данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ е декларация от категорията на тези посочени в Глава XIV, Раздел I ДОПК - **с нея данъчните субекти сами определят облагаемата основа и изчисляват дължимия данък.** С тази декларация, под страх от наказателна (чл. 255 от НК), съответно от административнонаказателна (чл. 80 и сл. от ЗДДФЛ) отговорност, лицето е длъжно да декларира за съответния данъчен период определена информация, свързана с неговата дейност, която е основание за възникване на права и задължения. С надлежното деклариране на предоставения/получения заем в ГДД на заемателя и заемодателя, тези лица вече са потвърдили веднъж пред приходна администрация възникването на заемно правоотношение между тях и предаването на заемната сума. Възведената в закона наказателна и административно наказателна отговорност налага, декларираните от задълженото лице данни да са конкретни, точни и истинни. Още повече, на ГДД по чл. 50 от ЗДДФЛ е придаден статут на изпълнително основание (чл. 209, ал. 2, т. 2 от ДОПК), именно защото, заявените в нея пред приходната администрация данни, се считат за истинни, до установяване на противното, по предвидения за това ред. При все това, не би могло ГДД да бъде разглеждана едностранно и да се приема, че обвързва само задълженото лице, а данните декларирани в същата не обвързват приходната администрация.

Изложеното по-горе намира потвърждение и в разпоредбата на чл. 123, ал. 1 от ДОПК, според която при определяне на основата за облагане с данъци по реда на чл. 122, ал. 2 се смята, до доказване на противното, че е налице подлежаща на облагане с данъци печалба или доход, когато:

1. стойността на имуществото на лицето явно съществено превишава размера на **декларираните** приходи, доходи, източници на формиране на собствения капитал или на безвъзмездно финансиране, получени от него;

2. направените разходи от лицето и от свързаните с него лица по § 1, т. 3, буква „а” от допълнителните разпоредби явно и съществено превишават размера на **декларираните** получени средства.

С оглед на посочената разпоредба, получените заеми от ревизираното лице, които то е декларирало в ГДД по чл. 50 от ЗДДФЛ, безспорно следва да се релевират като негов приход при отчитане на приходите и разходите и съставяне на паричния поток. В ДОПК не е предвидено правило или възможност, по силата на което приходната администрация да игнорира доказателствената сила на ГДД.

Още повече, по аргумент от чл. 123, ал. 1 от ДОПК, констатация, че е налице подлежаща на облагане с данъци печалба или доход, изградена в противоречие с декларираното от ревизираното лице в ГДД, не следва да се счита вярна до доказване на обратното. Корекцията на данните посочените в ГДД, може да бъде извършена единствено по реда на глава четиринадесета на ДОПК. Липсата на такива корекции налагат извода, че посочените в декларациите данни са верни.

За обвързващата сила и доказателствената стойност на ГДД по чл. 50 от ЗДДФЛ е налице и формирана практика на ВАС, която съдържа мотиви, обясняващи подробно, че след като едно лице е декларирало в ГДД доходи в определен размер, то именно поради характера на ГДД, не може впоследствие, в хода на ревизионно производство, това лице да твърди и установява, че същите приходи не са реално получени. В този смисъл - *Решение №8106 от 08.06.2011 г., постановено по адм. д. № 10662/2010 по описа на Върховен Административен съд, Решение № 16439 от 13.12.2011 г., постановено по адм. д. № 9337/2011 по описа на Върховния Административен съд, Решение № 6849 от 17.05.2011 г., постановено по адм. д. № 13009 / 2010.г. по описа на Върховен Административен съд.* Изложените в посочената практика мотиви са ясни и обосновани, като логиката налага същите да бъдат споделяни и в обратната хипотеза, когато приходния орган не приема за налични средства, които ревизираното лице преди това е декларирало надлежно и добросъвестно в ГДД, като получени в заем.

2.4. Всичко изложено по-горе се отнася до случаите, в които декларациите по чл. 50 от ЗДДФЛ са надлежно подадени. Ако декларациите не са надлежно подадени, то трябва да се съобрази момента на деклариране на заемите, както и дали същите са декларирани както от заемодателя, така и от заемателя.

Несъмнено, ако заеодателят и заемателят са декларирали надлежно възникналото помежду им заемно правоотношение в декларацията за годината, в която същото е възникнало, то следва да се отчете в хода на ревизията и полученият заем да бъде включен в паричния поток на заемателя.

От друга страна обаче, ако се твърди заемът да е получен през ревизирания период, а неговото деклариране е извършено едва след началото на ревизионното производство, то възниква съмнението, дали заемът е реално получен и дали декларирането не е извършено за целите на ревизионното производство. В тази хипотеза, очевидно ревизираното лице не е спазило изискванията на чл. 50, ал. 1, т. 5 от ЗДДФЛ. При такова деклариране, ревизираното лице не е посочило конкретни и точни данни нито в декларацията за данъчния период, през който твърди да е получило парични средства в заем, нито в последващата декларация. Всичко това налага, тези последващи ревизионното производство декларации, да не се ценят така, както тези подадени надлежно в данъчния период, през който е възникнало заемното правоотношение. Разбира се, в тази ситуация следва да се съобразят всички останали доказателства (виж т. 2.3.).

2.5. Декларирането на получени/предоставени заеми е тясно свързано и с друг съществен въпрос досежно установяването на получени в заем средства, а именно възможността на заеодателя да предостави такъв заем. Липсата на произход на средства на заеодателя е често застъпван мотив, с който се отказва да бъдат признати за налични паричните средства, които ревизираното лице твърди да е получило в заем. С оглед изложеното по отношение на характера на ГДД по чл. 50 от ЗДДФЛ, то считам, че така посоченият мотив би бил напълно неоснователен по отношение на надлежно декларираните заеми, както от заеодателя, така и от заемателя. След като заемното правоотношение е навременно и надлежно декларирано, то възможността на заеодателя да предостави деклариания заем би следвало да се разглежда единствено в провеждано спрямо него ревизионно производство, но не и в хода на такова, страна в което е заемателят.

В този смисъл, становището, че заеодателят би могъл да предостави в заем само средства с установен произход, означава отнапред да се приеме, че той не би могъл да разполага със средства с неустановен произход.

Ако последното се застъпва от приходната администрация в ревизионното производство срещу заемателя, то същото следва да се отчита и ако се извършва впоследствие ревизия на заемодателя.

3. По отношение на доказателствената стойност на частните документи.

Не са редки случаите, в които ревизираните лица все пак представят като доказателства за получен заем, както договор за заем така и разписка за предаването на заемната сума от заемодателя на заемателя (*често биват представяни и разписки за връщане на заемната сума на заемодателя*). В случаите, когато тези документи не са нотариално заверени, по правило ревизиращият орган приема, че датата посочена в тях не му е противопоставима, въз основа на което се формира извод, че същите са съставени за целите на ревизионното производство и те не биват ценени като доказателства за фактическото предаване на заемната сума, като съответно ги изключва от съвкупността на доказателства, въз основа на които се изграждат заключенията в ревизионните доклади и актове. Това бива обосновавано с разпоредбата на чл. 181, ал. 1 от ГПК, според която: *„Частният документ има достоверна дата за трети лица от деня, в който е заверен, или от деня на смъртта, или от настъпилата физическа невъзможност за подписване на лицето, което е подписало документа, или от деня, в който съдържанието на документа е възпроизведено в официален документ, или от деня, в който настъпи друг факт, установяващ по безсъмнен начин предхождащото го съставяне на документа.“*

Практиката на ВАС, по отношение на противопоставимостта на датата на частните документи спрямо приходната администрация в ревизионното производство, също е противоречива. Разликата се заключава в становището дали приходната администрация е „трето лице“ по смисъла на чл. 181, ал. 1 от ГПК. Едното становище застъпва, че приходната администрация е трето лице по отношение на частните документи представяни в хода на ревизионното производство (в този смисъл - *Решение № 10551 от 11.10.2016 г. по адм. д. № 1144/2015 на Върховния административен съд; Решение № 16417 от 10.12.2013 г. по адм. д. № 11164/2013 на Върховния административен съд; Решение № 12158 от 24.09.2013 г. по адм. д. № 4867/2013 на Върховния административен съд*).

Другото становище приема, че доколкото администрацията не черпи права от никой от съставителите на документите, то тя не е трето лице по смисъла на чл. 181, ал. 1 от ГПК и за нея е важима посочената в тях дата на съставянето им (*в този смисъл - Решение № 2119 от 26.02.2015 г., постановено по адм. дело № 5875/2014 по описа на ВАС; Решение № 2117 от 26.02.2015 г., постановено по адм. дело № 6132/2014 по описа на ВАС; Решение № 4496 от 22.04.2015 г., постановено по адм. дело № 7644/2014 по описа на ВАС*).

Личното мнение на автора е, че правилно е второ становище, което приема, че приходната администрация не е трето лице по смисъла на чл. 181, ал. 1 от ГПК. Същото може да бъде ясно изведено, като се разгледа произхода на това правило. Преждепосочената разпоредба е остатък от френската съдебна практика от преди Великата френска революция, която е реципирана в нашето законодателство от Френския и Италианския граждански кодекси³. Въпросната съдебна практика е била установена от френските парламенти – върховни провинциални съдилища, с оглед предотвратяване на възможността да се използва недобросъвестно един документ за прехвърляне на едно право като се антидатира и по този начин стане възможно този документ да се противопостави на лице, на което същият праводател, по-рано е вече прехвърлил същото това право с редовно датиран документ. С оглед последното, френските парламенти – върховни провинциални съдилища, започнали да дават предимство на този приобретател, чийто документ има достоверна дата (чиято дата може да бъде надлежно установена). Впоследствие, въпросната съдебна практика е получила нормативна регламентация във Френският граждански кодекс и от там е преминала в други национални законодателства, включително и в българското гражданско процесуално право. Именно затова и правило идентично с това на чл. 181, ал. 1 от ГПК се намира само в страните, които следват френското законодателство. Така изложеното налага крайния извод, че датата на частния документ, не може да се противопостави на едно лице в случай, че не е достоверна, ако: първо - това лице черпи права от лицето, което е подписало документа и второ – правата, които черпи, могат да

³ Венедиков, П., „Писмени доказателства и свидетелски показания в гражданския процес”, С., ИК „Проф. Петко Венедиков”, 2000, ISBN 954-9870-04-9, стр. 58-65.

възникнат само при условие, че датата на възникването им предшества датата на документа⁴. Все в тази насока е необходимо да се отбележи, че ако понятието, „трети лица”, употребено в чл. 181, ал. 1 от ГПК, обема всички лица извън страните по сделката, то при такова „широко” тълкуване, практически документите, на които се позовават страните в ревизионните производства, няма да имат каквото и да значене, само защото само по изключение те могат да имат достоверна дата по смисъла на цитираната правна норма.

Следва да се отбележи, че практика на ВКС по този въпрос е еднозначна и безпротиворечива, така в Решение № 235 от 04.06.2010 г., постановено по гр.д. № 176/2010 по описа на ВКС, Второ ГО се сочи, че „...че „трето лице” по смисъла на чл. 145, ал.1 ГПК/отм./ и чл. 181, ал.1 ГПК е това, което черпи права от лицето, подписало документа и правата, които то черпи могат да възникнат само при условие, че датата на възникването им предшества датата на документа. Следователно касае се до тези неучаствали в съставянето на документа лица, които черпят права от някой от издателите и биха могли да бъдат увредени от неговото антидатиране Другите неучастващи в документа лица не са трети лица и спрямо тях посочената в документа дата важи.”. Посоченото Решение е постановено в производство по реда на чл. 290 от ГПК, като касационното производство е допуснато по чл. 280, ал. 1, т. 3 от ГПК, с оглед осигуряване точното прилагане на закона чрез изясняване кръга на т.нар. „трети лица”, за които съгласно чл. 145, ал. 1 от ГПК /отм./, сега чл. 181, ал. 1 от ГПК, частният документ е необходимо да има достоверна дата, за да може да им бъде противопоставен.

Всичко изложено по-горе налага да се разгледа и доказателствената сила, с която се ползват частните документи. Съгласно чл. 180 от ГПК, частни документи, подписани от лицата, които са ги издали, съставляват доказателство, че изявленията, които се съдържат в тях, са направени от тези лица.

⁴ В този смисъл и Сталев, Ж., Мингова, А., Стамболиев, О., Попова, В., Иванова, Р. „Българско гражданско процесуално право”, Девето преработено и допълнено издание, С., Сиела Норма АД, 2012, ISBN 978-954-28-1016-2, стр. 280-281.

Това е т.нар. „формална доказателствена сила”, която се разпростира единствено относно факта на писменото изявление и неговото авторство⁵. Последното, съпоставено с факта, че договорът за заем е реален договор и неговата действителност не е по никакъв начин поставена в зависимост от съставянето на документ - било то договор или разписка (подробно пункт II, т. 1), води до две заключения. Първо, независимо от момента на съставяне на документите (договори за заем и/или разписки), то същите следва да се вземат предвид и да се преценят съвкупно с останалите налични доказателства. Второ, дори такива документи да са налични, то ако те противоречат на останалите доказателства събрани в хода на ревизионното производство, не биха могли да формират заключение за предаване на заемната сума от заемодателя на заемателя.

Изложеното по-горе съставлява сериозен проблем не само при ревизиите на физически лица, а изобщо на ревизионните производства. Това е така, тъй като почти всички документи, съставяни при нормалния граждански и търговски оборот, са частни и без нотариална заверка. Този проблем обаче ще бъде разгледано в отделно изследване.

4. Икономическия интерес на заемодателя.

В редица случаи, от приходната администрация се сочи, че заемодателят не е имал икономически интерес от предоставянето на паричен заем на ревизираното лице. Същото се обосновава с липсата на уговорена възнаградителна лихва между заемодателя и заемателя.

Заемането на подобно становище не държи сметка за една от основните характеристики на договора за заем по чл. 240 от ЗЗД, а именно, че той е поначало безвъзмезден. В „Облигационно право. Отделни видове облигационни отношения”⁶, за да онагледи заема за потребление, проф. Александър Г. Кожухаров посочва: *”... Когато сте дали пари в заем на ваши приятел, той трябва да Ви върне заетата сума - нищо повече, но и нищо по-малко...”*. В същият учебник е посочено, че *„...договорът за заем за потребление е поначало безвъзмезден.*

⁵ Сталев, Ж., Мингова, А., Стамболиев, О., Попова, В., Иванова, Р. „Българско гражданско процесуално право”, Девето преработено и допълнено издание, С., Сиела Норма АД, 2012, ISBN 978-954-28-1016-2, стр. 280-281.

⁶ Кожухаров, А.Г. „Облигационно право. Отделни видове облигационни отношения”, С., Университетско издателство „Св. Климент Охридски”, 2002, ISBN 954-632-058-7, стр. 278.

По това той прилича на заема за послужване. Предполага се, че на заемодателя не се дължи никакво възнаграждение за отпуснатия от него заем.” В този смисъл е и разпоредбата на чл. 240, ал. 2 от ЗЗД, съгласно която, *заемателят дължи лихва само ако това е уговорено писмено*. Всичко това е така, тъй като в общия случай договорът за заем между физически лица се сключва между близки и приятели и тези лица предоставят в заем с цел да помогнат, а не да реализират печалба. Това е наложило и при законодателното уреждане на този договор, възнаградителната лихва да бъде изрично уредена, като нетипичен случай, поради което се изисква и нейното изрично и писмено уговаряне. Изложеното по-горе е още по-ясно видимо при съпоставката на заема между физически лица и този между търговци. Съгласно чл. 294, ал. 1 от ТЗ, между търговци лихва се дължи, освен ако е уговорено друго. Ясно е, че законодателят умишлено е уредил възнаградителната лихва по различен начин в отношенията между физически лица и между търговци, именно с оглед на факта, че най-често заемът между физически лица се сключва между близки и приятели и както бе посочено, целта е не реализиране на доход, а предоставяне на временна помощ.

Разбира се, макар и да не цели реализирането на доход, едва ли би могло да се приеме за разумно, че заемодателят би сключил договор за заем, от който би понесъл загуба. При преценка на последното трябва да се разгледат и отчетат отношенията между заемодателя и заемателя. Нормално е, ако се касае до лица, които не са най-близки роднини, да се приеме, че заемодателя не би предоставил заем, от който очевидно не само няма да реализира доход, но би понесъл и загуба. Именно такива са случаите, в които заемодателят е сключил договор за кредит, средствата от който е предоставил в заем, но без да уговори възнаградителна лихва, поне в размера на тази, която самият той дължи по договора за кредит. В отношенията между лица, които са в родствени или приятелски отношения е напълно разбираемо предоставянето на заем без възнаградителна лихва, но по-скоро не и предоставянето на заем, от който биха се претърпели загуби.

III. В заключение.

Изложеното в настоящото изследване показва, че при установяването на получени в заем средства в хода на ревизионното производство следва да се отчитат значителен брой обстоятелства, както и необходимостта всеки случай да се анализира самостоятелно и задълбочено, при съпоставяне на наличните доказателства. От друга страна, се обърна внимание на характера на ГДД по чл. 50 от ЗДДФЛ и нейната доказателствена стойност, като се предложиха съображения обосноваващи обвързващата ѝ сила, както по отношение на декларатора, така и по отношение на приходната администрация.

